

UWAGA PRYSZCZYCA!!!

Pryszczycza (*Foot and mouth disease - FMD*) jest wirusową, zakaźną i zaraźliwą chorobą zwierząt parzystokopytnych domowych oraz dzikich. Na zakażenie najbardziej wrażliwe jest bydło, następnie świnie, owce i kozy.

Ludzie są wrażliwi na zakażenie, jednakże u nich nie jest chorobą śmiertelną i zwykle ma przebieg łagodny. Ludzie zarażają się poprzez bezpośredni kontakt z chorym zwierzęciem oraz spożywając mięso, mleko i niepasteryzowane przetwory mleczne, które pochodzą od zakażonego zwierzęcia.

Źródła zakażenia:

- zwierzęta chore lub po przechorowaniu
- mięso i jego przetwory
- ślina, mleko, przetwory, kał, pasza, woda, żłoby, podłogi, pastwiska, skóra, wetna, ręce i odzież obsług
- nasienie, zarodki
- środki transportu, gryzonie, ptaki
- odpadki kuchenne.

Zwierzęta zakażone i chore wydają wirusa z wydychanym powietrzem, z ich wydaliniami i wydzielinami. Najwięcej wirusa znajduje się w płynie surowiczym i nabłonku pęcherzy, a same zwierzęta mogą być nosicielami wirusa nawet trzy lata.

Objawy pryszczycy:

- okres inkubacji: bydło i świnie - do 14 dni (najczęściej od 3 do 8 dni), owce i kozy - do 21 dni,
- pęcherzyki, pęcherze i bąble występujące na w jamie gębowej, na wargach, języku, w okolicy otworów nosowych oraz na wymieniu, strzykach, w szparze międzyracicowej i na koronkach racic, po ich pęknięciu - nadżerki,
- temperatura ciała podwyższona o 1,5 - 2,5°C,
- apatia,
- obfite ślinienie,
- spadek mleczności aż do całkowitego zaniku,
- utrudnione przeżuwanie i utrata łaknienia,
- otwieranie jamy ustnej z charakterystycznym cmokaniem,
- kulawizna jednocześnie na wiele kończyn, sztywny chód,
- wśród dorosłych zwierząt śmiertelność jest niewielka,
- zwierzęta młode (cielęta, prosięta, jagnięta) są bardzo wrażliwe i często padają z powodu zapalenia mięśnia sercowego bez innych oznak choroby.

Przebieg choroby

Bydło - przebieg choroby jest gwałtowny. Zakażenie szerzy się błyskawicznie i w ciągu 24-48 h w gospodarstwie mogą chorować wszystkie zwierzęta. Padnięcia dotyczą przede wszystkim młodych zwierząt i są najczęściej spowodowane wtórną infekcją bakteryjną.

Świnie - choroba rozprzestrzenia się błyskawicznie. U zwierząt obserwuje się trudności ze wstawaniem, występuje wysoka śmiertelność prosiąt ssących. Świnie stojące opierają się bardzo ostrożnie na racicach.

Owce i kozy - rozprzestrzenienie choroby w stadzie jest mniej gwałtowne niż u świń i bydła. Choroba przebiega łagodnie bez wyraźnie zaznaczonych objawów ogólnych i klinicznych. U owiec objawem, który powinien nasuwać podejrzenie pryszczycy jest nagłe wystąpienie kulawizny u znacznego odsetka zwierząt oraz wysoki wskaźnik jagniąt padłych w okresie wykotów.

OHRONA ZWIERZĄT PRZED CHOROBA polega przede wszystkim na tym, żeby pamiętać, by zwierzęta wprowadzane do stada pochodziły z wiadomego źródła i posiadały świadectwo zdrowia potwierdzające ich pochodzenie i status zdrowotny.